

**МАКТАБГАЧА ТА`ЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИДА НУТҚ
О`СТИРИШ МАШГ`УЛОТЛАРИНИ ИНТЕРФАОЛ УСУЛЛАР
ВОСИТАСИДА ТАШКИЛ ЭТИШ**

ОРГАНИЗАЦИЯ РЕЧЕВЫХ ЗАНЯТИЙ В ДОШКОЛЬНЫХ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ С ПОМОЩЬЮ
ИНТЕРАКТИВНЫХ МЕТОДОВ

ORGANIZING SPEECH GROWING CLASSES IN PRESCHOOL
EDUCATIONAL INSTITUTIONS THROUGH INTERACTIVE METHODS

**Hamrayeva E`zozxon Muzaffarovna –
JDPI, Maktabgacha ta`lim metodikasi
kafedrasi o‘qituvchisi**

Annotatsiya

Bolalarning aqliy rivojlanishida ularni bilishga undashda birmuncha afzallikkarga ega. Bu o`yinlar pedagog-tarbiyachi tomonidan o`quv tarbiyaviy maqsadlar uchun maxsus tashkil etiladi. Foydalilanayotgan materiallar turiga qarab didaktik o`yinlar predmetli-didaktik va materiallar, mantiqiy - “qiyin sayohat”, “labirint”, “So`zli-o`yin topishmoqlar”, masalalar, o`yin-sayohatlar: harakatli o`yinlar bolalarni jismoniy tarbiyalashda muhim vosita hisoblanadi. Ular har doim o`yin ishtirokchilaridan faol sensorli va dvigatelli harakatlarni o`rgatilgan maqsadga erishish uchun bajarishni talab etadi. Musobaqa tarzida tashkil etiladigan bu tur o`yinlar bolalarda ijodkorlik, epchillik, tezkorlik, zehnlilik kabi sifatlarini shakllantirishga hizmat qiladi.

Аннотация

В умственном развитии детей есть несколько преимуществ, когда речь идет о поощрении их к знаниям. Эти игры организуются педагогом-воспитателем специально для учебно-воспитательных целей. В зависимости от вида используемого материала дидактические игры предметно-дидактические и материальные, логические - “трудное путешествие”, “лабиринт”, “словесно-игровые загадки”, задачи, игра-путешествие: подвижные игры являются важным средством физического воспитания детей. Они всегда требуют от участников игры выполнения активных тактильных и двигательных действий для достижения обучаемой цели. Этот вид игр, организуемых в соревновательном стиле, служит для формирования у детей таких качеств, как креативность, ловкость, сообразительность, внимательность.

Annotation

It has some advantages in motivating children to know them in their mental development. These games are organized specifically for educational educational purposes by the pedagogical educator. Moving games are an important tool in the physical education of children: didactic games predominated-didactic and material, logical - “difficult journey”, “labyrinth”, “word-game puzzles”, issues, Entertainment trips, depending on the type of materials used. They always require participants in the game to perform active touch-ups and motor movements in order to achieve the intended goal. These tour games, organized in the style of competition, form such attributes as creativity, dexterity, quickness, mindfulness in children

Kalit so`zlar: O`yin, bolalar, ijodkorlik, epchillik, tezkorlik, zehnlilik, maktabgacha ta`lim, interfaol, usul, mashgulot.

Ключевые слова: игра, дети, творчество, ловкость, сообразительность, внимательность, дошкольное учреждение, метод, обучение.

Keywords: Game, children, creativity, dexterity, agility, mindfulness, preschool, interactive, method, training.

O`yin turlarini tanlash bevosita bolalar yoshiga bog`liq ekanligini ta`kidlash lozim. Misol uchun, 3 yoshli bolalar uchun o`yin mazmun jihatidan ahamiyat kasb etmaydi, balki ularga ba'zi bir “jo`yali” topshiriqlar berilishi lozim: bayroqni olib kel, do`stingni yonida tur va h.k.

O`yining asosiy funksiyasi darsni tashkil etish shakli sifatida bolalarni bilishga oid faoliyatiga jalb etishdir. Shu boisdan “Hayoliy orol”ga sayohat, multfilmga sevgan qahramonlarning harakatlarini kuzatish, topshiriqlar aytish, bolalar bayramlari kabi o`yinlar bola shaxsiyati mazmunini olib berishda, uning faoliyatini rivojlantirishda, umumiy qiziqish va fikrlar mustahkamligi asosida ularni jipslashtirishga imkoniyat beradi.

Quyidagi bevosita maktabgacha ta`lim muassasalari amaliyotida qo`llanilayotgan “o`yin-dars” mazmunini keltirishga va pedagogik texnologiya qonuniyatlariga mosligini baholashga harakat qilamiz.

“Ot va uning bolasi toychoq”.

Tarbiyachi: Uy hayvonlarini rasmini ko`rsatib: Bolajonlar, bular qanday hayvonlar?

Dilfuza: uy hayvonlari.

Tarbiyachi: barakalla, endi mana bu rasmga qarangchi, bu hayvon qaysi hayvon ekan?

Jamshid: bu uy hayvonlari qo`y.

Tarbiyachi: qo`y nima yeydi?

Feruza: ot.

Tarbiyachi: qo`ylarni kim boqadi?

Dilmurod: cho`pon.

Tarbiyachi: bugun bolajonlar, sizlar bilan “Ot va uning bolasi toychoq” haqida suhbatlashamiz.

Bu dars ham ko`rsatmalilik printsipiga tayangan holda o`tkaziladi. Bolalar otni va bolasining nomlashini (to`ti, saman, qashqa va boshqa) ularning keltiradigan foydasi, ularning boqish yo`llari haqida tushunchalarini o`zlashtiradilar.

Tarbiyachi mashg`ulot jarayonida “toychoqlar” o`yinini tashkil etadi va bolalar maroq bilan uning ishtirokchisi bo`ladilar.

O`yinning qisqacha mazmunini: bolalar ikki guruhga ajraladilar. Biri, “toychoqlar”ni ifodalanishadi, ikkinchisi-otboqar vazifalarini bajaradilar. Maydonning bir tomoniga otxona chiziladi, ikkinchi tomonida otboqarlar uchun joy belgilanadi. Maydonning o`rtasi-o`tloq. Bolalar o`z uylariga borib turadilar.

Misollar: 1) Biror manzilni izlashda o`sha joylarni yaxshi biladigan odam boshlab borsa, eslab qolish qiyinroq bo`ladi, o`zingiz qidirib topsangiz to`liq eslab qolasiz.

2. Bola uy vazifasini bajarishga qiynalganda kattalar ishlab bersa, u passiv bo`ladi, ya’ni hech narsa o`rganmaydi, bola faol bo`ladi, ya’ni topshiriqni o`zi mustaqil bajarishni o`rganadi.

3. Tengqurlari bilan janjallahib, janjalni bolani o`zi hal qilmay yig`lab onasiga shikoyat qilishi uning passivligini bildiradi. Bunda ona masalaga aralashsa, bola hayotda to`g`ri yo`lni topishga o`rgana olmaydi.

Foydalilanigan adabiyotlar ro`yxati

1. Хамраева, Э. (2022). Tarbiyachining nutqining jarangdorligi. *Мактабгача таълим журнали*, 1 (Журнал дошкольного образования). Получено с <https://science.jspi.uz/index.php/presedu/article/view/4716>.
2. Хамраева, Е. (2021). NUTQ O'STIRISH MASHG'ULOTLARIDA BOLALARNI IJODIY FIKRLASHGA O'RGATISH YO`LLARI. *Мактабгача таълим журнали*, 3 (журнал дошкольного образования). Получено с <https://presedu.jspi.uz/index.php/presedu/article/view/3904>.
3. Хамраева Э. Киличова М - ASIAN JOURNAL OF MULTIDIMENSIONAL ..., 2021
[Issues of formation of ecological knowledge and culture in preschool educational institutions*](#)

4. Hamrayeva, E. (2021). *BOLANING RIVOJLANISH SOHALARI KOMPETENSIYALARI*. [Chirchiq Davlat Universiteti].
[https://scienceweb.uz/publication/1206#:~:text=Hamrayeva%2C%20E.%20\(2021\).%20BOLANING%20RIVOJLANISH%20SOHALARI%20KOMPETENSIYALARI.%20Chirchiq%20Davlat%20Universiteti](https://scienceweb.uz/publication/1206#:~:text=Hamrayeva%2C%20E.%20(2021).%20BOLANING%20RIVOJLANISH%20SOHALARI%20KOMPETENSIYALARI.%20Chirchiq%20Davlat%20Universiteti).

5.

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=KjnyVEQAAAAJ&citation_for_view=KjnyVEQAAAAJ:eQOLeE2rZwMC#:~:text=BO%20LAJAK%20PEDAGOG%20TARBIYACHILARNING%20KASBY%20KOMPITENTLIGINI%20SHAKLLANTIRISH%20TEXNOLOGIYALARI